

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2024/320/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН БАТСҮМБЭР СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН
СУРГУУЛИЙН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН
ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2024 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: "Голден пейж Аудит" ХХК Гүйцэтгэх захирал: С.Оюунгэрэл

Утас: 99170900 Цахим хаяг: info@goldenpageaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.audit.mn

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2024.02.25 № 01/93.
танай _____-ны № _____-г

**ТӨВ АЙМГИЙН БАТСҮМБЭР
СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
А.ЭРДЭНЭБАТ ТАНАА**

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Батсүмбэр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Батсүмбэр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолоор хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх болсноор жилийн эцэст зарцуулагдаагүй мөнгөн хөрөнгийг дараагийн жилд зарцуулахаар заасантай холбоотой мөнгөн хөрөнгийн данс 482,160.9 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

019000105

Тайлант онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар баригдсан 9,933,096.4 мянган төгрөгийн үнэтэй 920 хүүхдийн багтаамжтай 3 давхар сургуулийн барилгыг хүлээн авч бүртгэлд тусгасан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төв аймгийн Боловсрол шинжлэх ухааны газрын даргаар батлуулсан гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 12 зорилтын хүрээнд 34 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, 90,6 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>304,119,079.15</u>	<u>684,668,096.76</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	78,166,621.27	482,160,995.35
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	78,166,621.27	482,160,995.35
3121	Төгрөг	78,166,621.27	482,160,995.35
31211	Төрийн сангийн харилцах	78,166,621.27	482,160,995.35
33	АВЛАГА	82,369,870.69	106,908.62
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,512,554.69	106,908.62
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	143,582,587.19	202,400,192.79
354	Хангамжийн материал	142,882,587.19	202,400,192.79
35410	Бичиг хэргийн материал	627,504.00	620,715.00
35420	Аж ахуйн материал	1,096,190.00	2,749,500.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,604,000.00	5,525,000.00
35460	Хүнсний материал	1,453,667.30	4,016,823.90
35470	Бусад хангамжийн материал	138,101,225.89	186,945,153.89
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>5,634,309,613.49</u>	<u>15,483,701,805.44</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,634,309,613.49	15,483,701,805.44
392	Биет хөрөнгө	5,538,156,144.04	15,387,767,102.59
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,709,670,801.19	15,642,767,232.19
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(794,606,337.02)	(1,013,340,861.14)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	86,213,654.80	86,213,654.80
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(19,250,113.14)	(27,812,613.18)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	288,505,474.18	481,915,329.18
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(65,910,480.06)	(153,342,902.43)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	383,622,251.66	485,239,220.26
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(90,758,749.84)	(168,140,674.45)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	18,516,237.00	20,998,025.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(864,614.41)	(3,118,582.62)
39217	Ном	23,018,019.68	36,389,274.98
393	Биет бус хөрөнгө	96,153,469.45	95,934,702.85
39301	Програм хангамж	656,300.00	656,300.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,230.55)	(236,997.15)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	95,515,400.00	95,515,400.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>5,938,428,692.64</u>	<u>16,168,369,902.20</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>46,970,898.81</u>	<u>1,881,457.10</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	46,970,898.81	1,881,457.10
413	Өглөг	46,970,898.81	1,881,457.10
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	368,902.41
4136	Бусад өглөг	46,970,898.81	1,512,554.69
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	1,512,554.69	1,512,554.69
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>5,891,457,793.83</u>	<u>16,166,488,445.10</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,891,457,793.83	16,166,488,445.10

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,008,954,216.48	1,008,954,216.48
51101	Өмч: - төрийн	1,008,954,216.48	1,008,954,216.48
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,768,326,638.21	13,043,357,289.48
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,768,326,638.21	2,768,326,638.21
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	10,275,030,651.27
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,114,176,939.14	2,114,176,939.14
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>5,938,428,692.64</u>	<u>16,168,369,902.20</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	8,756,344,454.88	13,982,087,700.50
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,835,873,554.88	10,267,363,900.50
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,835,873,554.88	10,267,363,900.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	5,835,873,554.88	10,267,363,900.50
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,463,400.00	299,970.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	34,640,500.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	-	79,800,700.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,920,470,900.00	3,714,723,800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,355,952,900.00	3,254,435,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,355,952,900.00	3,254,435,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	85,159,400.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	84,272,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	887,400.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	479,358,600.00	460,287,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	479,358,600.00	460,287,900.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,062,530,492.99	3,707,057,049.23
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,062,530,492.99	3,707,057,049.23
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,848,600,892.99	3,498,446,847.89
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,656,805,216.37	2,050,353,226.07
210101	Үндсэн цалин	1,172,434,641.18	1,402,623,232.79
210102	Нэмэгдэл	419,773,177.29	555,591,471.08
210104	Урамшуулал	64,597,397.90	92,138,522.20
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	210,090,557.36	257,886,073.19
210201	Тэтгэврийн даатгал	144,703,714.47	181,612,833.32
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,572,813.88	18,810,213.03
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,258,170.85	17,433,979.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,181,712.64	3,615,786.49
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	32,374,145.52	36,413,260.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	424,521,454.12	424,714,246.12

210301	Гэрэл, цахилгаан	35,864,587.50	41,918,090.87
210302	Түлш, халаалт	379,266,866.62	371,547,255.25
210303	Цэвэр, бохир ус	9,390,000.00	11,248,900.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,954,672.00	33,031,599.00
210401	Бичиг хэрэг	2,314,610.00	20,888,699.00
210402	Тээвэр, шатахуун	8,548,480.00	10,345,250.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	91,582.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	1,797,650.00
2105	Нормативт зардал	217,006,265.00	246,758,607.88
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	815,000.00	285,000.00
210502	Хоол, хүнс	215,152,565.00	237,612,377.88
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,038,700.00	8,861,230.00
2107	Томилолт, зочны зардал	716,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	716,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,793,400.00	20,083,700.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,463,400.00	4,011,300.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	6,330,000.00	16,072,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	320,713,328.14	465,619,395.63
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	111,411,782.95	37,091,439.08
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	18,883,040.00	6,008,546.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	190,418,505.19	422,519,410.55
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	213,929,600.00	208,610,201.34
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	213,929,600.00	199,120,740.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	129,657,600.00	154,232,350.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	84,272,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	44,888,390.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	9,489,461.34
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	9,489,461.34
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>5,693,813,961.89</u>	<u>10,275,030,651.27</u>
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	197,182,345.94	-
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	197,182,345.94	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	197,182,345.94	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>5,890,996,307.83</u>	<u>10,275,030,651.27</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>2,921,934,300.00</u>	<u>3,829,165,000.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,463,400.00	114,441,200.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,463,400.00	114,441,200.00

120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,463,400.00	114,441,200.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,463,400.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	34,640,500.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	-	79,800,700.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,920,470,900.00	3,714,723,800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,355,952,900.00	3,254,435,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,355,952,900.00	3,254,435,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	85,159,400.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	84,272,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	887,400.00	-
131106	Төсвийн урамшуулал	-	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	479,358,600.00	460,287,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	479,358,600.00	460,287,900.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,843,667,678.73	3,350,806,625.92
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,843,667,678.73	3,350,806,625.92
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,598,583,278.73	3,139,694,091.58
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,656,382,716.37	2,049,919,068.34
210101	Үндсэн цалин	1,135,804,415.24	1,390,076,622.48
210102	Нэмэгдэл	444,686,636.53	567,919,122.66
210104	Урамшуулал	75,891,664.60	91,923,323.20
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	210,090,557.36	256,936,369.44
210201	Тэтгэврийн даатгал	144,346,738.59	175,821,169.93
210202	Тэтгэмжийн даатгал	16,572,813.88	20,417,105.40
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,258,170.85	17,372,792.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,181,712.64	3,921,639.99
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	32,731,121.40	39,403,662.08
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	380,786,700.00	450,018,938.65
210301	Гэрэл, цахилгаан	35,507,742.50	34,375,262.91
210302	Түлш, халаалт	335,532,112.50	401,394,775.74
210303	Цэвэр, бохир ус	9,746,845.00	14,248,900.00
2105	Нормативт зардал	183,338,475.00	239,985,074.48
210502	Хоол, хүнс	183,338,475.00	239,985,074.48
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,500,000.00	779,500.00
210604	Урсгал засвар	3,500,000.00	779,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,793,400.00	20,083,700.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,463,400.00	4,011,300.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	6,330,000.00	16,072,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	156,691,430.00	121,971,440.67
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	132,054,730.00	96,640,530.67
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	24,636,700.00	25,330,910.00

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	245,084,400.00	211,112,534.34
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	245,084,400.00	201,623,073.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	160,812,400.00	156,944,224.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	84,272,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	44,678,849.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	9,489,461.34
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	9,489,461.34
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>78,266,621.27</u>	<u>478,358,374.08</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	74,364,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	74,364,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	74,364,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	74,364,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	=	<u>(74,364,000.00)</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	78,266,621.27	403,994,374.08
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	78,166,621.27
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	78,166,621.27	482,160,995.35

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,008,954,216.48	1,876,911,414.64	2,788,318,495.93	5,674,184,127.05
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	8,991,465.70	8,991,465.70
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,008,954,216.48	1,876,911,414.64	2,797,309,961.63	5,683,175,592.75
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-9,472,575.06	-9,472,575.06
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,008,954,216.48	2,114,176,939.14	2,768,326,638.21	5,891,457,793.83
D01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,008,954,216.48	2,114,176,939.14	2,768,326,638.21	5,891,457,793.83

D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,008,954,216.48	2,114,176,939.14	2,768,326,638.21	5,891,457,793.83
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	10,275,030,651.27	10,275,030,651.27
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,008,954,216.48	2,114,176,939.14	13,043,357,289.48	16,166,488,445.10

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		78,166,621.27	(78,166,621.27)	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,909,397,700.00	3,415,681,164.58	493,716,535.42	87.37
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,909,397,700.00	3,415,681,164.58	493,716,535.42	87.37
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,675,958,800.00	3,214,058,091.58	461,900,708.42	87.43
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,406,334,800.00	2,049,919,068.34	356,415,731.66	85.19
210101	Үндсэн цалин	1,620,568,400.00	1,390,076,622.48	230,491,777.52	85.78
210102	Нэмэгдэл	674,228,500.00	567,919,122.66	106,309,377.34	84.23
210104	Урамшуулал	111,537,900.00	91,923,323.20	19,614,576.80	82.41
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	300,791,600.00	256,936,369.44	43,855,230.56	85.42
210201	Тэтгэврийн даатгал	204,538,200.00	175,821,169.93	28,717,030.07	85.96
210202	Тэтгэмжийн даатгал	24,063,300.00	20,417,105.40	3,646,194.60	84.85
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	19,250,600.00	17,372,792.04	1,877,807.96	90.25
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,812,800.00	3,921,639.99	891,160.01	81.48
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	48,126,700.00	39,403,662.08	8,723,037.92	81.87
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	459,455,100.00	450,018,938.65	9,436,161.35	97.95
210301	Гэрэл, цахилгаан	34,456,200.00	34,375,262.91	80,937.09	99.77
210302	Түлш, халаалт	407,819,400.00	401,394,775.74	6,424,624.26	98.42
210303	Цэвэр, бохир ус	17,179,500.00	14,248,900.00	2,930,600.00	82.94
2105	Нормативт зардал	267,100,800.00	239,985,074.48	27,115,725.52	89.85
210502	Хоол, хүнс	267,100,800.00	239,985,074.48	27,115,725.52	89.85
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,500,000.00	779,500.00	720,500.00	51.97
210604	Урсгал засвар	1,500,000.00	779,500.00	720,500.00	51.97
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,195,500.00	20,083,700.00	1,111,800.00	94.75
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,011,300.00	4,011,300.00	-	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	17,184,200.00	16,072,400.00	1,111,800.00	93.53
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	219,581,000.00	196,335,440.67	23,245,559.33	89.41
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	193,804,700.00	170,559,530.67	23,245,169.33	88.01
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	25,776,300.00	25,775,910.00	390.00	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	233,438,900.00	201,623,073.00	31,815,827.00	86.37
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	233,438,900.00	201,623,073.00	31,815,827.00	86.37
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	188,760,000.00	156,944,224.00	31,815,776.00	83.14

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	44,678,900.00	44,678,849.00	51.00	100.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,909,397,700.00	3,829,165,000.00	80,232,700.00	97.95
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	3,334,236,600.00	3,254,435,900.00	79,800,700.00	97.61
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	3,334,236,600.00	3,254,435,900.00	79,800,700.00	97.61
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	460,955,100.00	460,287,900.00	667,200.00	99.86
132001	Орон нутгийн төсвөөс	460,955,100.00	460,287,900.00	667,200.00	99.86
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих			-	
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	114,206,000.00	114,441,200.00	(235,200.00)	100.21
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	36,141,200.00	34,640,500.00	1,500,700.00	
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	78,064,800.00	79,800,700.00	(1,735,900.00)	102.22
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	78,166,621.27	(78,166,621.27)	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	483,073,338.34	(483,073,338.34)	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	125.00	125.00	-	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	77.00	77.00	-	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	47.00	47.00	-	100.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	1,584.00	1,564.00	20.00	98.74
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	1,584.00	1,564.00	20.00	98.74
630001	Төрийн өмчит ЕБС	1,584.00	1,564.00	20.00	98.74
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	125.00	125.00	-	100.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	125.00	125.00	-	100.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 14,021.8 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил¹ илэрч 14,021.8 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж өгсөн.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Авлага, өглөгийн талаар холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд нийт 106.9 мянган төгрөгийн авлага, 1,881.4 мянган төгрөгийн өглөгтэй гарсан, 2017-2023 онд зам ашиглалтын өглөг, газрын төлбөрийн өглөг 1,064.3 мянган төгрөгийн үлдэгдлийг тооцоо нийлж тулган баталгаажуулаагүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д “үнэн зөв байх”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гаргахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”; Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8. "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлэн ажиллах, аудитын батламж мэдэгдлийн оршин байх "Санхүүгийн тайлангийн дуусгавар болсон өдөр хөрөнгө /авлага/, өр төлбөр тухайн аж ахуйн нэгж байгууллагад бодитой оршин байх", эрх ба үүрэг "Санхүүгийн тайлангийн дуусгавар болсон өдөр хөрөнгө /авлага/, өглөг уг аж ахуй нэгж байгууллагад

хамааралтай, эзэмших, бүртгэх эрхтэй, өр төлбөрийг төлөх үүрэгтэй байх" гэсэн батламж мэдэгдлүүдтэй нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж : Авлага, өглөгийг бүрэн барагдуулах арга хэмжээг авч ажиллах.

2. Анхан шатны баримтын талаар холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Мөнгөн хөрөнгийн түүврээр Цахим баримтын бүрдэлд 4,517.9 мянган төгрөгийн зөрүүтэй гүйлгээ гарсан байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", Сангийн сайдын 2017 оны 347 тоот тушаалаар батлагдсан "Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар"-ын 6.5-д Төлбөрийн баримт "Төлбөрийн баримт нь бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөр, тооцоо хийгдсэнийг нотлох анхан шатны цаасан болон цахим баримт юм. Төлбөрийн баримтад борлуулагч, худалдан авагчийг таних тэмдэг, татвар төлөгчийн дугаар, төлбөр тооцоо хийгдсэн он, сар, өдөр, бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээ, үнэ, татварын дүнг тусгана. Төлбөрийн баримтыг цахим гарын үсэг эсхүл тусгай нууцлалын QR кодоор баталгаажуулах бөгөөд Монгол Улсын Стандарт MNS 6529:2015 "Татварын нэгдсэн системд ашиглах төлбөрийн баримтын ерөнхий шаардлага"-д заасан загварын дагуу бүртгэлийн машинаар хоёр хувь үйлдэнэ." Гэсэн заалтуудтай зөрчилдөж байна

Өгсөн зөвлөмж: Цахим баримтын бүрдэлтэд хяналт тавьж ажиллах илүү, дутуу баримт гаргахгүй байх зөвлөмж хүргүүлэв.

2. Цалингийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Татварын тайлангаар хувь хүний орлогын албан татварын өглөг 160,690.0 мянган төгрөг, харилцахаар тушаасан дүн 155,205.4 мянган төгрөг буюу 5,484.6 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 "үнэн зөв байх;" санхүүгийн тайланд тусгагдсан ажил гүйлгээ буюу үйл явдал, үлдэгдэл нь тооцооллын алдаагүй, зөв хураангуйлж бүртгэсэн байх гэсэнтэй нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Санхүү, татварын тайланг үнэн зөв тооцооллын алдаагүй бэлтгэдэг байх зөвлөмж хүргүүлэв.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төв аймгийн төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 6 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Татвар, санхүүгийн тайланг тооцооллын алдаатай зөрүүтэй гаргасан.	1	5,48 4.6									1	5,48 4.6
Дүн	1	5,48 4.6									1	5,48 4.6

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			